

GDAŃSK

RAPORT
Z REALIZACJI
PROGRAMU
OPERACYJNEGO
INFRASTRUKTURA
ZA 2017 ROK

**+ VII. PROGRAM OPERACYJNY
INFRASTRUKTURA**

SPIS TREŚCI

str. 4 **WPROWADZENIE.** Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus wraz z Programami Operacyjnymi są nadrzędnymi dokumentami strategicznymi stanowiącymi podstawy dla zintegrowanego, długofalowego zarządzania rozwojem Gdańska. Niniejszy raport stanowi podsumowanie podjętych w 2017 roku przedsięwzięć wpisujących się w realizację ustalonych priorytetów rozwojowych i służących osiągnięciu celów operacyjnych w Programie Operacyjnym Infrastruktura.

str. 6 W pierwszej części raportu zaprezentowane zostały **FAKTY I LICZBY** odnoszące się do wybranych zagadnień związanych z infrastrukturą miejską, środowiskiem naturalnym, ochroną przeciwpowodziową w Gdańsku.

str. 8 W kolejnej części raportu scharakteryzowane zostały **KLUCZOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA ZREALIZOWANE W 2017 ROKU**, które, ze względu na stopień trudności organizacyjnych oraz spodziewane wysoce wymierne efekty jakie przyniesie ich wdrożenie w sferze infrastruktury, gospodarowania miejskim zasobem mieszkaniowym, gospodarki wodno-ściekowej i ochrony środowiska w Gdańsku, zostały uznane za warte wyróżnienia. W opisie wymienionych działań zaznaczone zostały również nawiązania do wskazanych w Strategii Rozwoju Miasta priorytetów strategicznego rozwoju – czyli wspólnie wypracowane wartości, na których należy budować przyszłość Gdańska.

str. 11 Zasadniczym elementem raportu jest zestawienie **DZIAŁAŃ PODJĘTYCH W 2017 ROKU W RAMACH REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH** Programu Operacyjnego Infrastruktura. Wyszczególnienie przedsięwzięć podjętych przez Miasto ukazuje w jaki sposób realizowane są poszczególne cele operacyjne wskazane w obszarze infrastruktury. Wartym zaznaczenia jest fakt, iż szereg podjętych inicjatyw służy osiągnięciu celów operacyjnych z zakresu kilku Programów, co odnotowano (za pomocą ikon reprezentujących Programy) jako powiązania horyzontalne.

str. 32 **KOMENTARZ KOORDYNATORA** to podsumowanie doświadczeń wynikających z zarządzania wdrażaniem Programu Operacyjnego. Koordynator wskazuje zarówno kwestie, które w największym stopniu przyczyniły się do osiągnięcia celów operacyjnych, jak również wyzwania jakie stoją przed realizatorami założeń Programu w nadchodzących latach.

str. 33 Na końcu raportu, w formie tabelarycznej zaprezentowano jakościowe i kontekstowe **WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH**. Wartości wskazane za lata 2012-2017 umożliwiają dokonanie analizy zmian jakie zaszły w wyniku wprowadzonych działań oraz poprzez wspieranie wybranych kierunków rozwojowych.

WPROWADZENIE

Dokumenty strategiczne Gdańska

Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus oraz jej integralna część, jaką jest dokument **Gdańsk Programy Operacyjne 2023**, stanowią nadrzędne instrumenty zarządzania rozwojem Gdańska. Poprzez wskazane w nich priorytety strategiczne dla Gdańska, dają podstawy do świadomego kształtowania procesów rozwoju Miasta. Ich wdrażanie ma służyć osiągnięciu trwałego i zharmonizowanego rozwoju Gdańska oraz systematycznemu podnoszeniu jakości życia w mieście.

Potrzeby rozwojowe Gdańska zostały ujęte w dziewięciu obszarach, które obejmują Programy Operacyjne, tj.: Edukacja, Zdrowie Publiczne i Sport, Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska, Kultura i Czas Wolny, Innowacyjność i Przedsiębiorczość, Atrakcyjność Inwestycyjna, **Infrastruktura**, Mobilność i Transport oraz Przestrzeń Publiczna. Każdemu z Programów przypisany jest Koordynator, który czuwa nad konsekwentnym wdrażaniem założeń i nadaje ton działaniom służącym urzeczywistnieniu celów operacyjnych.

Czemu służy podsumowanie?

Chcemy, by niniejszy raport miał praktyczny wymiar – służył zarówno udokumentowaniu zrealizowanych działań w ramach poszczególnych Programów Operacyjnych, ale również dostarczał wiedzy niezbędnej do zarządzania nimi. Usprawnianie procesów wdrażania rozwiązań, które służą rozwojowi Gdańska, musi opierać się o analizę działań prowadzonych w różnych obszarach życia miasta oraz uwzględniać lokalny kapitał społeczny, czyli pogłębiać aktywną współpracę i umacniać aktywność obywatelską.

Godnym podkreślenia jest fakt, iż realizacja Programów Operacyjnych wzmocniła efekt synergii w działaniach o charakterze interdyscyplinarnym. Oznacza to, iż przy realizowanych projektach podejmowana jest ścisła współpraca międzyobszarowa mająca na celu osiągnięcie efektów odpowiadających potrzebom wspólnoty gdańszczanek i gdańszczan.

**W TROSCE O BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW I ŚRODOWISKO NATURALNE
W PROGRAMIE OPERACYJNYM ZAWARTO DZIAŁANIA SŁUŻĄCE OGRANICZANIU
EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH I EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA.
POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ WYNIKA Z KONIECZNOŚCI
EFEKTYWNEGO KORZYSTANIA Z ZASOBÓW, A PRZEDSIĘWZIĘCIA Z ZAKRESU
GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ BĘDĄ SŁUŻYŁY LEPSZEMU GOSPODAROWANIU
ZASOBAMI WODY PITNEJ. OBSERWOWANE ZMIANY KLIMATYCZNE POWODUJĄ
KONIECZNOŚĆ ZWIĘKSZENIA DZIAŁAŃ SŁUŻĄCYCH ZAPEWNIENIU
BEZPIECZEŃSTWA PRZECIWPOWODZIOWEGO. POPRAWA CZYSTOŚCI
PRZESTRZENI PUBLICZNEJ PRZEWIDZIANA W PROGRAMIE ZWIĘKSZY JEJ
ESTETYKĘ. DZIAŁANIA Z ZAKRESU GOSPODARKI MIESZKANIOWEJ POSŁUŻĄ
ZWIĘKSZENIU DOSTĘPNOŚCI MIESZKAŃ WE WSZYSTKICH SEGMENTACH RYNKU
MIESZKANIOWEGO ORAZ PODNIESIENIU EFEKTYWNOŚCI GOSPODAROWANIA
ZASOBEM LOKALI POZOSTAJĄCYCH W DYSPOZYCJI GMINY.**

Koordinator Programu Operacyjnego

Joanna Tobolewicz

*główny specjalista ds. energetyki sieciowej w Wydziale Gospodarki
Komunalnej, pełnomocnik Prezydenta Miasta Gdańska ds. energetyki*

**Opiekun merytoryczny
Programu Operacyjnego:**

Piotr Grzelak

Z-ca Prezydenta Miasta Gdańska ds. polityki komunalnej

Zespół Programowy:

Lucyna Berendt

Andrzej Chudziak

Małgorzata Górecka

Przemysław Guzow

Rafał Jaworski

Jacek Kaszubowski

Ewa Sienkiewicz

Wojciech Szpakowski

Jacek Wojtczak

FAKTY I LICZBY

416 kg

wynosi masa odebranych odpadów komunalnych, jaka została wytworzona przez 1 mieszkańca Gdańska w 2017 r.; to o 12 kg więcej niż w poprzednim roku.

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi, Urząd Miejski w Gdańsku

30%

odpadów wytworzonych w 2017 r. w Gdańsku zostało poddanych odzyskowi; to o 2 pkt proc. więcej niż w poprzednim roku.

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi, Urząd Miejski w Gdańsku

801 km

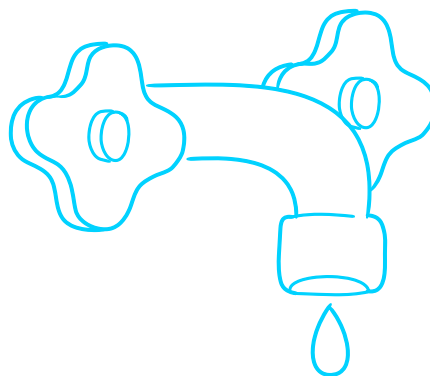
wynosiła długość oświetlonych ulic i ciągów pieszo-rowerowych w mieście w 2017 r.; to o 15 km więcej niż w poprzednim roku.

Źródło: Gdański Zarząd Dróg i Zieleni

99,6 %

mieszkańców Gdańska korzystało z sieci wodociągowej w 2017 r.

Źródło: Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna

51

zbiorników retencyjnych, o łącznej pojemności 682,6 tys. m³, znajdowało się na terenie Gdańska w 2017 r.

Źródło: Gdańskie Wody

99,3%

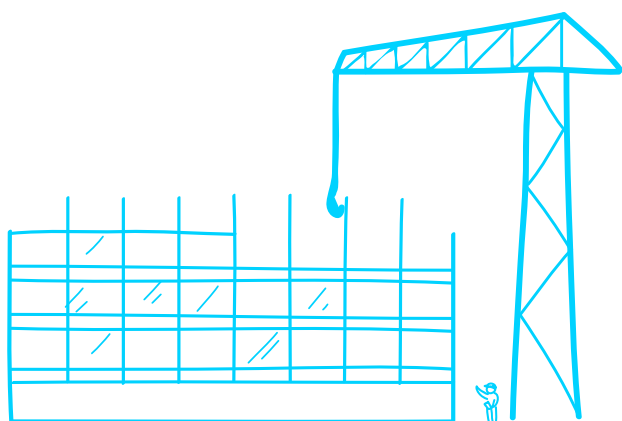
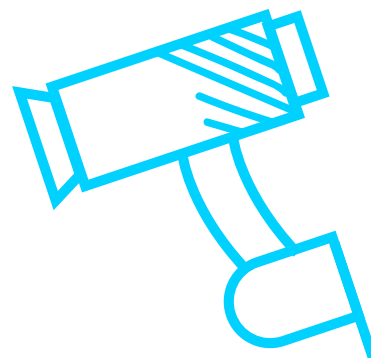
mieszkańców Gdańska korzystało z sieci kanalizacyjnej w 2017 r.

Źródło: Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna

5

stacji automatycznego monitoringu jakości powietrza, wchodzących w skład sieci pomiarowej Agencji Regionalnego Monitoringu Atmosfery Aglomeracji Gdańskiej, znajdowało się w Gdańsku w 2017 r.

Źródło: Agencja Regionalnego Monitoringu Atmosfery Aglomeracji Gdańskiej (ARMAAG)

323

pozwoleń na budowę – dotyczących budowy 7220 mieszkań w 484 budynkach – wydano w 2017 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny

KLUCZOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA ZREALIZOWANE W 2017 ROKU

1. Kontynuacja realizacji programu „Jaśniejszy Gdańsk” przewidzianego na lata 2016–2025

W 2017 r. kontynuowano budowę oświetlenia wszystkich zamieszkałych nieoświetlonych ulic w mieście. Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji nieoświetlonych ulic Gdańska stworzono listę ponad 500 lokalizacji, które do 2025 r. zostaną oświetlone, co przełoży się na wzrost **jakości życia mieszkańców**. Miasto przeznaczy na ten cel 58 mln zł.

ryc. 1. Jaśniejszy Gdańsk – grafika przedstawiająca projekt / gdansk.pl

2. Panel obywatelski pt. „Jak poprawić jakość powietrza w Gdańsku”

W 2017 r. w Gdańsku po raz drugi zorganizowano panel obywatelski, którego tematem przewodnim była poprawa jakości powietrza w Gdańsku. Podczas spotkań skupiono się głównie na tematyce zanieczyszczeń, które pochodzą z domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych. Wypracowano wiążące rekomendacje. Paneliści **współdecydowali** o zwiększeniu dostępu do informacji o poziomach zanieczyszczeń powietrza, prowadzeniem tematycznych kampanii edukacyjnych oraz całkowitym zakazem spalania paliw stałych po upływie 5-letniego okresu przejściowego i natychmiastowym zakazem spalania paliw najgorszej jakości (m.in. miału węglowego i drewna o wilgotności powyżej 20%).

ryc. 2. Uczestnicy drugiego Panelu Obywatelskiego poświęconemu jakości powietrza w Gdańsku; fot. Grzegorz Mehring / gdansk.pl

3. Gdański projekt wodno-ściekowy – etap III

W 2017 r. została podpisana umowa o dofinansowanie „Gdańskiego projektu wodno-ściekowego – etap III”, który przewiduje kontynuację celu przewidzianego w ramach poprzednich dwóch etapów: poprawy i ochrony stanu środowiska naturalnego oraz czystości wód i gleby. Całkowita wartość projektu wynosi 137,6 mln zł, z czego pozyskane dofinansowanie obejmuje 68 mln zł. Przewidziane 24 zadania **inwestycyjne** zostaną zrealizowane do końca 2021 r. Zakładają one rozbudowę **infrastruktury**, m.in.: podłączenie do sieci 444 nowych użytkowników, wybudowanie 4,1 km oraz przebudowanie 25,8 km sieci kanalizacyjnej, wybudowanie 3,5 km oraz przebudowanie 5,7 km sieci wodociągowej, budowę 5 przepompowni ścieków oraz modernizację systemu pomiaru jakości ścieków na bioreaktorach.

ryc. 3 Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Piastowskiej; fot. Dominik Paszliński / gdansk.pl

DZIAŁANIA PODJĘTE W 2017 ROKU W RAMACH REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH

Cel operacyjny VII.1. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i emisji zanieczyszczeń do powietrza.

- W 2017 r. **kontynuowano proces energomodernizacji** budynków publicznych, edukacyjnych, zabytkowych budynków użyteczności publicznej oraz 14 zabytkowych kamienic zlokalizowanych na Dolnym Mieście. Termin realizacji wszystkich inwestycji jest planowany na koniec 2021 r. Aby ograniczyć emisję, **wyremontowano kompleksowo i zmieniono sposób ogrzewania w budynku** przy ul. Toruńskiej 23 oraz Chłodnej 14, a budynki przy ul. Białej 4 i 8 poddano termomodernizacji.

wynosi długość wybudowanej i zmodernizowanej w 2017 r. miejskiej sieci ciepłowniczej w Gdańsku

Źródło: Gdańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej

- **Wybudowano 27 tys. m oraz zmodernizowano 1,5 tys. m sieci ciepłowniczej** na łączną kwotę 110,4 mln zł. Inwestycje te umożliwiły podłączenie 294 nowych budynków. Wybudowana i zmodernizowana sieć pozwoliła m.in. na **kontynuację procesu przyłączania dzielnicy Osowa** oraz **podłączenie dzielnicy Matarnia do miejskiej sieci ciepłowniczej** zasilanej z Elektrociepłowni Gdańsk. Koszt ostatniego z wymienionych przedsięwzięć wyniósł 60,7 mln zł.

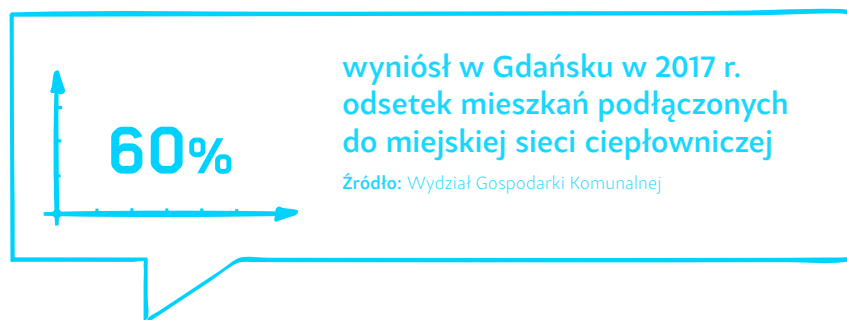

ryc. 4 Przekop pod obwodnicą w stronę Matarni, realizowany w ramach rozbudowy sieci ciepłowniczej Gdańska; fot. Grzegorz Mehring / gdansk.pl

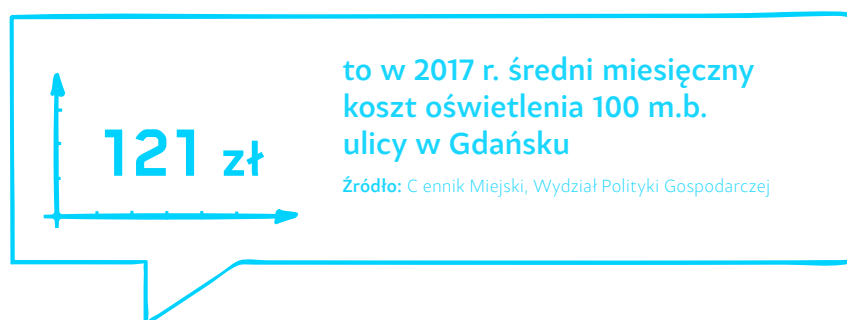
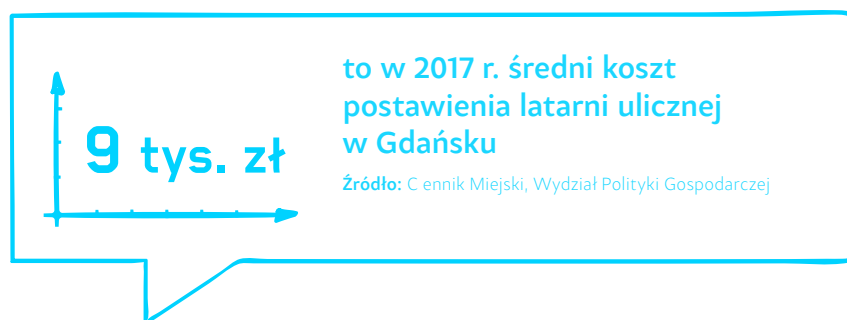

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Przestrzeń
Publiczna

- W celu wsparcia procesu **likwidacji palenisk węglowych** oraz zmian źródła ogrzewania mieszkańcy Gdańska w 2016 r. **otrzymali możliwość dofinansowania** ogrzewania elektrycznego lub gazowego bądź podłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej. W budynkach mieszkalnych jednorodzinnych, w razie braku możliwości przejścia na którekolwiek z ww. źródeł ciepła, wprowadzono możliwość instalacji oraz dotacji na ogrzewanie z zastosowaniem kotłów retortowych (z podajnikiem) na ekogroszek lub pellet. W 2017 r. kontynuowano program.
- **Budowa i modernizacja oświetlenia** zwiększa poczucie bezpieczeństwa mieszkańców oraz wpływa na poprawę atrakcyjności komunikacji pieszej, rowerowej i miejskiej. Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia przekłada się na mniejsze zużycie energii i poziomu zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery. Mając to na uwadze, w 2017 r. kontynuowano wdrażanie programu „Jaśniejszy Gdańsk” przewidzianego na

lata 2016–2025, obejmującego zaprojektowanie i budowę oświetlenia dla ponad 500 lokalizacji w mieście. Planowane 6 tys. lamp znacząco wpłynie na jakość życia 54 tys. mieszkańców najbliższej okolicy. Gdańsk planuje przeznaczyć na ten cel do 2025 r. 58 mln zł.

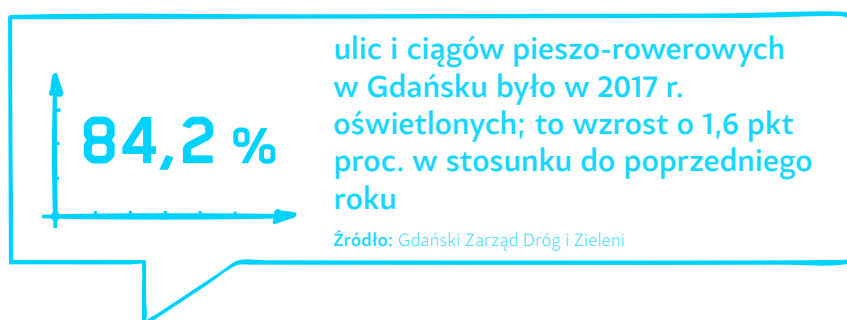

Prace podzielono na etapy. Od początku trwania programu do końca 2017 r. nowe oświetlenie w liczbie 730 punktów oświetleniowych pojawiło się w blisko 40 lokalizacjach, m.in. przy ulicach: Myśliwskiej i Wołkowyskiej (Piecki-Migowo), Leszczynowej (Jasień), Smęgorzyńskiej (Kokoszki), Szarej (Siedlce), Miałki Szlak (Rudniki), Sobótki (Wrzeszcz Górny), Jodowej i Iłowej (Wyspa Sobieszewska), Broniewskiego, Dunikowskiego, Gałczyńskiego, Krasickiego i Łozy (Brzeźno), Harfowej, Lirowej, Wiolinowej, Kadetów, Podchorążych, Elewów (Matarnia), Malborskiej, Krynickiej, Puckiej (Przymorze Małe), Danusi, Zawiszy Czarnego (Wrzeszcz Dolny). Oświetlono ciągi piesze wzdłuż nabrzeży Martwej Wisły, Motławy i Ołowianki. Łącznie w latach 2016 i 2017 zostało oświetlonych 18 km dróg, chodników i ciągów pieszych.

- Kontynuowano podjętą w ubiegłym roku współpracę z firmą Energa Oświetlenie i **wymieniono** znajdujące się w jej majątku **oprawy oświetleniowe**. Dzięki tym działaniom w 2017 r. wymieniono na nowe oprawy energooszczędne LED 4,4 tys. spośród 14,5 tys. energochłonnych opraw oświetleniowych.

ryc. 5 Nowe oświetlenie LED na gdańskich ulicach; na zdjęciu Wały Jagiellońskie; fot. Grzegorz Mehring / gdansk.pl

- Podjęto także działania mające na celu rozbudowę systemu sterowania oświetleniem ulicznym i monitoringu tego oświetlenia, co do 2025 r. pozwoli na **postawienie i uruchomienie 40 nowych szaf oświetleniowych oraz objęcie systemem oświetleniowym całego terenu miasta**. Wdrożenie oraz rozwój systemów sterowania i monitoringu oświetlenia pozwolą m.in. na:
 - zarządzanie oświetleniem przez stronę WWW w czasie rzeczywistym z pozycji komputera i urządzeń mobilnych;
 - sterowanie oświetleniem w zależności od pogody i ustawionych poprawek;
 - monitorowanie funkcjonowania oświetlenia przez zapis, odczyt i analizę sytuacji alarmowych oraz parametrów sieci: prądu, napięcia, mocy.

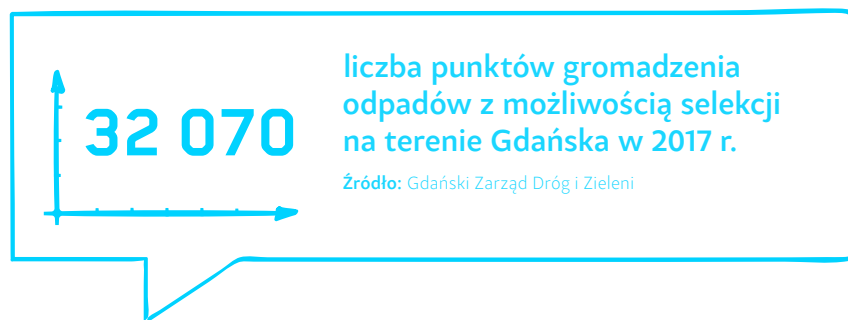
Cel operacyjny VII.1. Modernizacja i rozwój systemu utrzymania czystości i porządku.

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Przestrzeń
Publiczna

- W celu usprawnienia komunikacji z mieszkańcami w zakresie utrzymania czystości i porządku **kontynuowano wsparcie dla udostępnionego w sieci Elektronicznego Panelu Mieszkańca** (<https://e-deklaracje.czystemiasto.gdansk.pl>) umożliwiającego zdalne sprawdzanie salda rozliczeń, składanie deklaracji odpadowej czy administrowanie wieloma nieruchomościami w jednym koncie. Podejmowano liczne działania promocyjno-informacyjne, w tym stworzono i udostępniono ulotkę zawierającą szczegółowe informacje o ww. systemie. Dodatkowo w grudniu 2017 r. **zakończono prace nad pierwszym etapem aplikacji mobilnej „czystemiasto.gdansk”**. Zadaniem aplikacji jest dotarcie z informacją o harmonogramach i usługach odbioru odpadów w podziale na adresy nieruchomości. Na kolejny rok, 2018, zaplanowano wdrożenie produkcyjne rozwiązania oraz dostosowanie systemu do zmian prawnych, jakie w trakcie projektowania i wdrażania inwestycji wprowadziło Ministerstwo Środowiska.
- W 2017 r. zorganizowano dwa spotkania z przedstawicielami Pomorskiego Stowarzyszenia Zarządców Nieruchomości Spółdzielni Mieszkaniowych, z którymi omówiono nadchodzące zmiany wynikające z obowiązkowego wdrożenia rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów. **Wskazano potrzeby logistyczne dotyczące punktów gromadzenia odpadów** i wynikające z obowiązkowego przejścia systemu na zbieranie odpadów „u źródła” (tj. do plastikowych pojemników ustawionych pod wiatą śmietnikową przy budynkach wielorodzinnych oraz do udostępnionych kolorowych worków w wypadku domów jednorodzinnych). Spółdzielnie mieszkaniowe zostały poinformowane o zmianach deklaracji dla nieruchomości, które nie są zamieszkiwane, oraz dla nieruchomości mieszanych.
- W ramach przyjętego planu utrzymania czystości dla wytypowanego obszaru Głównego Miasta **kontynuowano zintensyfikowane i kompleksowe usługi oczyszczania przestrzeni publicznej w trybie ciągłym, tj. przez 7 dni w tygodniu. Nowe zapisy w umowie** dotyczące usługi oczyszczania pozwoliły na wprowadzenie monitoringu w trybie całodobowym.

- Podejmowano działania na rzecz **zwiększenia liczby punktów selektywnej zbiorki odpadów komunalnych** (PSZOK), do których właściciele nieruchomości mogą przywieźć własnym transportem odpady komunalne, takie jak meble, zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny, zużyte baterie, akumulatory, chemikalia, opony – bez ponoszenia za to opłat. W 2017 r. odebrano 2 dokumentacje projektowe na budowę PSZOK przy ul. Elbląskiej (Rudniki) i ul. Meteorytowej (Osowa). Złożono także wnioski do konkursu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) na dofinansowanie budowy nowych PSZOK. Przewidywana kwota dofinansowania wyniesie 4 mln, a sama inwestycja zakończy się w 2019 r. Kontynuowano także prace nad zmianą miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod nowe lokalizacje PSZOK przy ul. Uczniowskiej (Letnica) i ul. Hynka (Zaspa-Młyniec), co w przyszłości będzie podstawą do tego, aby starać się o kolejne dofinansowanie z NFOŚiGW.
- Zmiana przepisów prawa wynikająca z rozporządzenia Ministra Środowiska z końca 2016 r., dotycząca sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów „u źródła”, która docelowo obejmie teren całego kraju, spowodowała podjęcie decyzji **utrzymania** do 31.03.2018 r. dotychczasowego stanu pojemników **systemu gniazdowej zbiorki szkła, makulatury i tworzyw sztucznych** (tzn. w formie 3 osobnych metalowych pojemników ulokowanych poza wiatą śmietnikową) oraz o zaprzestaniu dalszego rozwoju tego systemu (od II kwartału 2018 r. będzie systematycznie redukowany);
- **wstrzymaniu prac nad zmianą systemu gromadzenia odpadów mokrych** – zgodnie z nowymi wytycznymi od kwietnia 2018 r. frakcja odpadów mokrych zmieni swoją nazwę na „bio”, a gromadzenie w niej odpadów pochodzenia zwierzęcego i ręczników papierowych zostanie zakazane;
 - **wstrzymaniu rozbudowy Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi o automaty do zbiorki butelek PET** – według rekomendacji Ministerstwa Środowiska budowa systemu automatów do zbiorki butelek z tworzyw sztucznych w obecnych uwarunkowaniach niewykształconego rynku odbioru surowca jest nieekonomiczna i niezalecana. **zbiorki szkła, makulatury i tworzyw sztucznych** (tzn. w formie 3 osobnych metalowych pojemników ulokowanych poza wiatą śmietnikową) oraz o zaprzestaniu dalszego rozwoju tego systemu (od II kwartału 2018 r. będzie systematycznie redukowany);
 - **wstrzymaniu prac nad zmianą systemu gromadzenia odpadów mokrych** – zgodnie z nowymi wytycznymi od kwietnia 2018 r. frakcja odpadów mokrych zmieni swoją nazwę na „bio”, a gromadzenie w niej odpadów pochodzenia zwierzęcego i ręczników papierowych zostanie zakazane;
 - **wstrzymaniu rozbudowy Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi o automaty do zbiorki butelek PET** – według rekomendacji Ministerstwa Środowiska budowa systemu automatów do zbiorki butelek z tworzyw sztucznych w obecnych uwarunkowaniach niewykształconego rynku odbioru surowca jest nieekonomiczna i niezalecana.

ryc. 6. Surowce zebrane podczas Sylwestrowego Konkursu Butelkowego w Gdańsku; fot. Grzegorz Mehring / gdansk.pl

Powiązanie z Programem Operacyjnym Edukacja

- Celem kampanii promocyjno-informacyjnych prowadzonych na terenie Gdańska było **kształtowanie postaw** społecznych **sprzyjających zachowaniu czystości w mieście**. W 2017 r. zorganizowano kolejną edycję akcji „Sprzątanie świata” oraz tematyczne stoiska edukacyjne, m.in. podczas biegu „Czyste Miasto Gdańsk” czy w trakcie Pomorskiego EKO Forum. Również w tym roku odbyła się 11. edycja Sylwestrowego Konkursu Butelkowego. Osoby bawiące się na Targu Węglowym oraz przy Zielonej Bramie mogły wrzucić do oznakowanych pojemników szklane butelki po spożytych napojach – ze swoimi danymi wewnątrz. Dzięki losowaniu każdy uczestnik miał możliwość zdobycia wielu atrakcyjnych nagród. Poza tym ilość zebranego podczas zabawy surowca determinowała kwotę, jaką Zakład Utylizacyjny miał przeznaczyć na **cele charytatywne**. W 2017 r. beneficjentem akcji była Fundacja „Obudź Nadzieję”.

ryc. 7. Super Sorter – maskotka kampanii promującej segregację odpadów w Gdańsku; fot. Dominik Paszliński / gdansk.pl

- W 2017 r. w ramach **modernizacji wysypiska odpadów** ze szczególnym uwzględnieniem kompostowni zrealizowano wiele znaczących zadań prowadzących do rozbudowy infrastruktury Zakładu Utylizacyjnego.
- Rozstrzygnięto postępowanie przetargowe na **zaprojektowanie i wybudowanie Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów w Gdańsku** (o nominalnej wydajności przetwarzania odpadów komunalnych do 160 tys. Mg na rok w technologii rusztowej), zarządzanie nim, jego utrzymanie oraz eksploatację. Inwestycja ma wymiar regionalny i będzie stanowić ważny element systemu gospodarki odpadami dla metropolii trójmiejskiej. Etap projektowania potrwa do 2019 r., budowa i rozruch instalacji – do połowy 2021 r., a etap obsługi – w latach 2021–2046. Koszt inwestycji wyniesie 570 mln zł, z czego 353 mln zł będą stanowić środki z dofinansowania Unii Europejskiej w ramach umowy podpisanej z NFOŚiGW.
 - **Zakończono prace budowlane związane z modernizacją odgazowania** wszystkich kwater na terenie Zakładu Utylizacyjnego.
 - Uzyskano pozwolenie na budowę nowego sektora (kwatery) składowania odpadów komunalnych na terenie Zakładu Utylizacyjnego.
 - W ramach środków unijnych dystrybuowanych przez NFOŚiGW złożono wnioski konkursowe na dofinansowanie modernizacji sortowni odpadów, która zostanie przystosowana do oczyszczania odpadów surowcowych, np. metali i tworzyw sztucznych, co przełoży się na wzrost jej skuteczności. Dotychczasowa segregacja odpadów na liniach sortowniczych bazowała na dostarczonym strumieniu odpadów niesegregowanych.

Cel operacyjny VII.3. Zwiększenie dostępności mieszkań we wszystkich segmentach rynku mieszkaniowego i podniesienie efektywności wykorzystania dostępnych lokali użytkowych.

- **Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych ludności Gdańska** przez zwiększanie dostępności lokali mieszkalnych na wynajem było realizowane m.in. poprzez działalność towarzystw budownictwa społecznego (TBS). W 2017 r. **Gdańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego** (GTBS) wybudowało 44 mieszkania w 2 budynkach zlokalizowanych przy ul. Piotrkowskiej (Ujeścisko-Łostowice). **Towarzystwo Budownictwa Społecznego Motława** (TBS „Motława”) w tym czasie oddało 2 budynki wielorodzinne ze 110 lokalami mieszkalnymi przy ul. Piotrkowskiej (Ujeścisko-Łostowice), do których przeprowadzono mieszkańców z budynków komunalnych. Aby uzupełnić tkankę mieszkaniową nowymi inwestycjami, na obszarze Letnicy i Dolnego Miasta **przygotowano kolejne tereny przewidziane do realizacji budownictwa mieszkaniowego przez TBS w 2018 r.**

ryc. 8. Pani Natalia z córką, które zamieszkały w mieszkaniu wspomaganym; fot. Grzegorz Mehring / gdansk.pl

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Integracja
Społeczna
i Aktywność
Obywatelska

- **Realizowano Gdański Program Mieszkalnictwa Społecznego (GPMS)** dla osób/rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, adresowany do mieszkańców Gdańska, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej i wymagają wsparcia. Główny cel programu to rozwój mieszkalnictwa społecznego połączonego z różnymi formami wsparcia specjalistów, tak aby beneficjenci mogli prowadzić samodzielne życie. **W ramach programu w 2017 r. Gdańska Infrastruktura Społeczna zrealizowała przedsięwzięcie inwestycyjne polegające na budowie budynku wielorodzinnego z 26 ekologicznymi mieszkaniami przy ul. Dolne Młyny (Brętowo).** Działanie to realizuje także założenia Programu Operacyjnego Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska. Za kwotę 1,6 mln zł **zakupiono budynek mieszkalny** o powierzchni 659 m² zlokalizowany przy ul. Dąbka. Wszystkich 17 lokali mieszkalnych zostało zajętych przez osoby z niepełnosprawnością intelektualną. Działanie to realizuje także założenia programów operacyjnych: Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska oraz Zdrowie Publiczne i Sport.

powierzchnia wyremontowanych lokali mieszkalnych i użytkowych pozostających w gestii miasta w latach 2015-2017 wyniosła 31 418 m²

Źródło: Gdański Zarząd Nieruchomości Komunalnych

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Innowacyjność
i Przedsiębiorczość

- Dzięki działaniom ukierunkowanym na zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych najbardziej potrzebujących członków gdańskiej społeczności wspierano realizację polityki gospodarowania miejskim zasobem mieszkaniowym. W 2017 r. w zamian za przekazanie gruntów pod budownictwo **pozyskano 7 lokali mieszkalnych**, z czego jeden znajdował się przy ul. płk. Dąbka (Ujeścisko-Łostowice), a pozostałe były umiejscowione przy ul. Leskiego (Jasień). **Przekwalifikowano 183 istniejące lokale** o obniżonym standardzie na lokale socjalne. Wyremontowano i przygotowano 284 lokale mieszkalne, które posłużą jako lokale zamienne i socjalne.
- W celu efektywnego wykorzystania nieruchomości pozostających w zasobach gminy **kontynuowano program „Lokal za złotówkę”** zakładający **najem lokalu po preferencyjnych stawkach i wspierający rozwój przedsiębiorczości w mieście**. W dwóch edycjach programu przeprowadzonych w 2017 r. w ofercie było dostępnych 12 lokali o łącznej powierzchni 357 m². Wszystkie lokale zostały wynajęte. Działanie to realizuje także założenia Programu Operacyjnego Innowacyjność i Przedsiębiorczość.

ryc. 9. Wręczenie kluczy do lokalu w ramach programu wspierającego „Lokal na start za złotówkę”;
 fot. Grzegorz Mehring / gdansk.pl

Powiązanie
 z Programem
 Operacyjnym
 Kultura i Czas
 Wolny

→ Lokalni artyści będą z kolei beneficjentami zainaugurowanego w 2017 r. programu „Gdańskie otwarte pracownie” (realizuje on także założenia Programu Operacyjnego Kultura i Czas Wolny). **W zamian za preferencyjne warunki najmu artyści proponują własne pomysły służące upowszechnianiu aktywności twórczej.** Miasto na ten cel udostępni rocznie pulę 5–10 lokali pochodzących z komunalnego zasobu lokali użytkowych; w pierwszej edycji zaoferowano 5 lokali.

Powiązanie
 z Programem
 Operacyjnym
 Atrakcyjność
 inwestycyjna

→ W 2017 r. trwały negocjacje zmierzające do wyboru partnera prywatnego dla przedsięwzięcia „Zagospodarowanie obszaru dawnej zajezdni tramwajowej na Dolnym Mieście w Gdańsku”. W październiku zaproszono kandydatów do składania ofert. Jednym z przedmiotów postępowania jest uzupełnienie istniejącej zabudowy mieszkaniowej budynkami o charakterze plombowym, pierzejowym. Liczba mieszkań będzie ściśle uzależniona od wyników postępowania.

Powiązanie
 z Programem
 Operacyjnym
 Przestrzeń
 Publiczna

→ **Na bieżąco opracowywano plany zagospodarowania przestrzennego umożliwiające rozwój budownictwa.** W latach 2014–2017 uchwalono łącznie 136 planów obejmujących swoim zasięgiem powierzchnię 1549 ha, co odpowiada 5,82% powierzchni miasta. W trakcie sporządzania były 43 plany o powierzchni 445 ha. **We współpracy ze spółkami miejskimi uzbrajano tereny w infrastrukturę techniczną.**

Cel operacyjny VII.4. Zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i usprawnienia systemu doprowadzenia wód odpadowych.

- Na koniec 2017 r. w Gdańsku znajdowało się 51 zbiorników przeciwpowodziowych o łącznej pojemności blisko 680 tys. m³ oraz 771 km dróg o nawierzchni utwardzonej, w których wykonanych zostało 570,3 km sieci kanalizacji deszczowej, co stanowi 74% skanalizowania.
- W 2017 r. **zakończono budowę magazynu przeciwpowodziowego** zlokalizowanego przy ul. Kaczeńce (Stogi). Magazyn **oddano do użytku wraz z wyposażeniem**, m.in. w pompy, mobilne rękawy i zapory tymczasowe.

ryc. 10. Zbiornik retencyjny Mokra Fosa w parku u zbiegu ul. Nowe Ogrody i Powstańców Warszawskich; fot. Grzegorz Mehring / gdansk.pl

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Przestrzeń
Publiczna

- **Rok 2017 uznano za rok bardzo wilgotny.** Opady roczne w Gdańsku wyniosły od 750 mm w pasie nadmorskim i terenach depresyjnych Żuław Gdańskich do 950 mm na terenach wysoczyzny Pojezierza Kaszubskiego. Średni opad dla Gdańska w 2017 r. oszacowano w wysokości 803 mm, co stanowi **146% rocznej normy z wielolecia.** **Istniejący system zabezpieczeń powodziowych Gdańska pozwolił uniknąć strat i zniszczeń, które mogły wystąpić w wyniku opadu deszczu w dniach 26–28 lipca 2017 r.** Łącznie odnotowano do 140 mm opadu, a w ciągu 24 godzin suma opadu w zależności od stacji osiągnęła poziom 110 mm. Według modelu prezentowanego przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej był to opad o parametrach deszczu 100-letniego, o 1-procentowym prawdopodobieństwie wystąpienia. Pierwszy raz w historii pomiarów meteorologicznych w Gdańsku do takiego zdarzenia pogodowego doszło rok po roku. Jest wielce prawdopodobne, że **takie gwałtowne opady mogą pojawiać się w kolejnych latach.**

ryc. 11. Miejskie ćwiczenia na wypadek powodzi – sztab kryzysowy przy ul. Wyspiańskiego; fot. Jerzy Pinkas / gdansk.pl

- Podobnie jak w latach ubiegłych **ograniczano odpływ wód opadowych do odbiorników poprzez realizację małej retencji**. W 2017 r. wydawano warunki techniczne oraz uzgadniano dokumentacje techniczne, na podstawie których realizuje się rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej oraz lokalną retencję wód opadowych.
- **Otwarte systemy odwadniające na terenie Gdańska zostały poddane modernizacji**. Uzupełniano system odprowadzenia wody opadowej na obszarach zurbanizowanych. Koryta cieków w Gdańsku poddano regulacji – odremontowano 3800 m.b. umocnień brzegowych koryt potoków: Oliwskiego, Matarnickiego, Kozackiego, Oruńskiego, Kowalskiego oraz Strzyży i Maćkowy. Wykonano umocnienia biologiczne z użyciem faszyny i kamienia na długości 570 m.b., a także odmulanie rowów i kanałów melioracyjnych wraz z umocnieniem skarp na łącznej długości 13,1 km (Polder Olszynka, Polder Orunia, Górny Taras – Jasień, Łostowice).

ryc. 12. Umocnienia zbiornika retencyjnego Nowiec II zlokalizowanego przy ul. Potokowej w Matemblewie; fot. Dominik Paszliński / gdansk.pl

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Przestrzeń
Publiczna

- ➔ W zamkniętych systemach kanalizacji deszczowej **wykonano czyszczenie**, które objęło: 114,5 km sieci, 15,4 tys. sztuk przykanalików oraz 28,3 tys. wpustów i studni.
- ➔ **Zamontowano nowe fontanny:** na zbiorniku Srebrniki oraz w parku Oruńskim, oraz **wykonano** remont istniejącej Fontanny Czterech Kwartałów.

ryc. 13. Fontanna Czterech Kwartałów z nową iluminacją; fot. Dominik Paszliński / gdansk.pl

- ➔ W dalszym ciągu **rozbudowywano system monitoringu meteorologicznego opadów deszczu**. Na terenie Gdańska pod koniec 2017 r. znajdowało się 12 stacji, z czego 7 zostało w trakcie roku zmodernizowanych. Przygotowano 13 nowych stanowisk, na których w styczniu 2018 r. zamontowano urządzenia pomiarowe. Obecnie (2018 r.) w miejskim systemie działa 25 stacji opadowych. Wybrane z nich rejestrują prędkość i kierunek wiatru, temperaturę powietrza, wilgotność względną i ciśnienie atmosferyczne.

- ➔ **Rozbudowano system pomiarów stanu wody.** Obecnie automatyczne pomiary są wykonywane w 75 punktach: na zbiornikach retencyjnych, ciekach otwartych – potokach (Oliwskim, Strzyża, Matemblewskim, Królewskim, Siedleckim, Strzelniczka, Oruńskim, Maćkowy), Kanale Raduni i Martwej Wiśle – oraz kolektorach deszczowych (Kołobrzaska i Zatoka Gdańska).
- ➔ **Wykonano analizy hydrologiczne przepływu wód opadowych** w zlewniach Potoku Oliwskiego i Potoku Oruńskiego, co w przyszłości pozwoli na jeszcze lepsze planowanie podczas wystąpienia silnych opadów deszczu. Koszt wykonania tych wielowariantowych obliczeń w 2017 r. wyniósł 421 tys. zł.
- ➔ W analizowanym roku **zrealizowano ćwiczenia przeciwpowodziowe „Wodny Gdańsk”**, które miały na celu koordynację działania służb miejskich, policji i Państwowej Straży Pożarnej w przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych.

ryc. 14. Ćwiczenia przeciwpowodziowe „Wodny Gdańsk 2017” przy ul. Swojskiej; fot. Dominik Paszliński / gdansk.pl

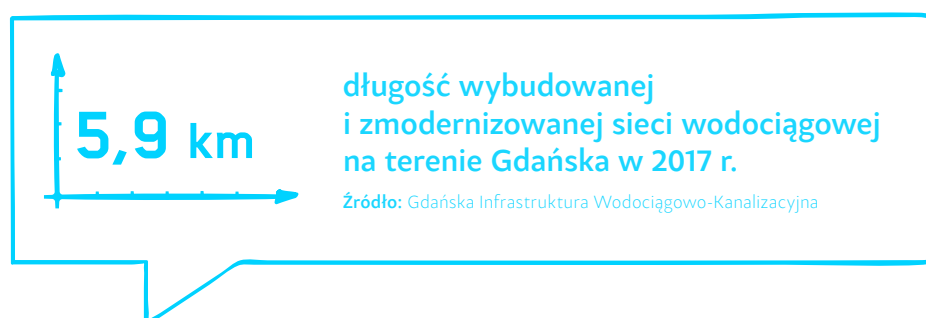

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Integracja
Społeczna
i Aktywność
Obywatelska

- ➔ W 2017 r. Miasto Gdańsk **wdrażało rekomendacje panelu obywatelskiego z 2016 r. pt. „Jak lepiej przygotować Gdańsk na wystąpienie ulewnych opadów deszczu w ramach adaptacji miasta do zmian klimatu”**. W związku z tym podjęto działania zmierzające do wykorzystania retencji leśnej i lokalnej oraz zdecydowano o zagospodarowywaniu terenów przyzbiornikowych w celach rekreacyjnych. Skupiono się przede wszystkim na działaniach, które mogły zostać zakończone w jak najkrótszym czasie, takich jak: zmiany w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego, pomoc udzielana przez rzeczoznawców poszkodowanym mieszkańcom, przygotowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych, bezpłatna komunikacja środkami gminnego transportu zbiorowego w sytuacjach kryzysowych czy zwiększenie liczby osuszaczy.
- ➔ Miasto Gdańsk patronowało konferencji „Stormwater” (27–28.03.2017 r.) dotyczącej **zagospodarowania wód opadowych na terenach zurbanizowanych** oraz współorganizowało imprezy rekreacyjne na obiektach Gdańskiego Systemu Odwodnieniowego, których uczestnicy zyskali dodatkową wiedzę na temat ochrony przeciwpowodziowej.

Cel operacyjny VII.5. Rozwój i dostosowanie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej do potrzeb użytkowników.

- Podwyższanie standardu życia osób i podmiotów korzystających z infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej miasta przez zwiększenie dostępności usług wodno-kanalizacyjnych oraz podwyższenie niezawodności działania systemu było realizowane na terenie Gdańska w 2017 r. dzięki następującym inwestycjom:
- **przebudowano sieć wodociągową** w ulicach: Falck Polonusa, Niskiej, Rozłogi i Tamka (Stogi), św. Ducha i Wierzbowej (Śródmieście), Chełmińskiej i Spacerowej (Osowa), Szarej (Siedlce), Astronautów, Radarowej i Zenitowej (Matarnia), Piastowskiej (Przymorze Małe), Korzeniowskiego (Brzeźno), Dalekiej, Raduńskiej i Smolnej (Orunia) oraz Wileńskiej (Piecki-Migowo);
 - **przebudowano sieć wodociągową i sieć kanalizacji sanitarnej** w ulicach: Biskupiej i Menonitów (Śródmieście) oraz Ludowej i Kmiejcej (Strzyża);
 - **wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej** w ulicach: Gostyńskiej, Nowej Inżynierskiej i Egiertowskiej (Kokoszki);
 - **zakończono budowę sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej** w ulicach: Tischnera, Waldorffa i Górzystej (Brętowo) oraz Świbnieńskiej (Wyspa Sobieszewska);
 - ze względu na wiek oraz zły stan techniczny **przebudowano kolektor sanitarny przy ul. Chlebnickiej** (Śródmieście);
 - **rozpoczęto przebudowę kolektora sanitarnego Morena** w rejonie ul. Cementowej oraz kolektorów sanitarnych o długości 2,3 km w ulicach: Marynarki Polskiej, Na Stępce, Wiesława, Siennickiej, Gnilnej, Aksamitnej i Angielska Grobla (Śródmieście);
 - kontynuowano prace projektowe dotyczące budowy przepompowni ścieków przy ul. Budowlanych (Kokoszki), kanalizacji sanitarnej w rejonie ulic Charzykowskiej i Łapalickiej (Kokoszki) oraz kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłocznej w ul. Ku Ujściu (Przeróbka) – dzięki realizacji ostatniego z tych trzech zadań **pojawi się możliwość podłączenia ww. terenów portowych do miejskiego systemu kanalizacyjnego**;

- **rozpoczęto prace projektowe dla zadań:** „Przebudowa sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej w ul. Narwickiej”, „Kanalizacja sanitarna w rejonie ulic Oliwkowej, Turzycowej i Ostrzyckiej – I etap”, „Budowa sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej w ul. Łanowej i ul. Modrej”, „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Synów Pułku”, „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Nowy Świat”, „Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Letnickiej i Wyzwolenia”, „Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ul. Beskidzkiej”.

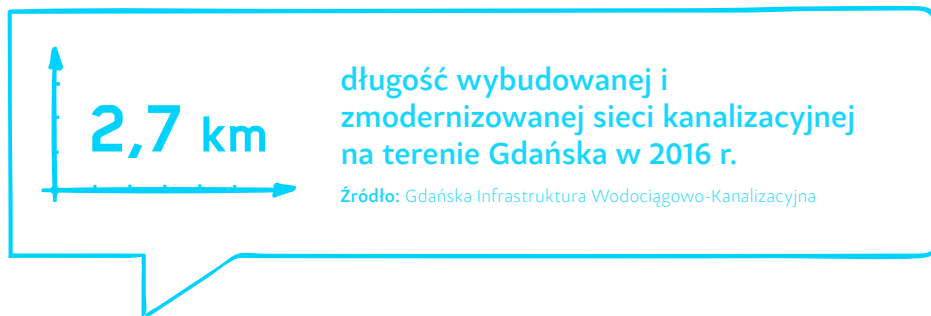
Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Przestrzeń
Publiczna

- **Wybudowano nowe źródle uliczne** przy ulicach: Chlebnickiej, Świętojańskiej oraz Szafarnia (Śródmieście). Pierwsze poidelka pojawiły się w pasie nadmorskim od Brzeźna do Jelitkowa w 2012 r. Miejsca montażu kolejnych opierały się głównie na propozycjach i wskazaniach mieszkańców. Pod koniec 2017 r. na terenie Gdańska znajdowało się 21 poidelek.

ryc. 15. Nowy źródł uliczny przy ul. Szafarnia; fot. Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna

- W ramach zintegrowanego zarządzania systemem **Gdańska Infrastruktura Wodno-Kanalizacyjna (GIWK) przejęła urządzenia wodno-kanalizacyjne** położone w ul. Józefa Pankiewicza (Siedlce).

- **Przygotowano zakres rzeczowy oraz rozpoczęto prace projektowe dotyczące przyszłych zadań inwestycyjnych planowanych w ramach IV etapu Gdańskiego Projektu Wodno-Ściekowego (GPWŚ)**. Zaplanowane zadania obejmują m.in. budowę sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej na terenach dotychczas nieskanalizowanych i niezwodociągowanych, m.in. w ulicach: Synów Pułku (Matarnia), Beskidzkiej (Ujeścisko-Łostowice), Nowy Świat (Osowa), Oliwkowej, Ostrzyckiej i Turzycowej (Jasień), Łanowej i Modrej (Olszynka). Zakładane są także budowa nowych i przebudowa istniejących magistrali wodociągowych oraz przebudowa wyeksploatowanych kolektorów sanitarnych. Realizacja wszystkich działań inwestycyjnych tego etapu GPWŚ potrwa do 2022 r. i przyczyni się do podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej ok. 700 mieszkańców. Z ulepszonoego systemu zaopatrzeniowego w wodę skorzysta ok. 400 mieszkańców.

Cel operacyjny VII.6. Ochrona wód, w tym ochrona wód Zatoki Gdańskiej.

- Polska, mimo znacznej sumy rocznych opadów, należy do krajów Europy najuboższych w wodę pitną. Z tego powodu ważne są: ochrona wód, zrównoważone zarządzanie zasobami wody pitnej oraz edukacja mieszkańców w zakresie korzystania i ochrony wód – te obszary działań leżą u podstaw opisywanego celu.
- W ramach projektu „Rozwój systemu monitoringu wód podziemnych na obszarze Gdańska, Sopotu i gminy Pruszcz Gdański” w 2017 r. **ogłoszono przetargi na rozbudowę systemu monitoringu wód podziemnych na obszarze ww. gmin oraz pełnienie dozoru geologicznego nad realizacją robót**. Wyłoniono wykonawcę rozbudowy systemu monitoringu wód podziemnych na terenie ujęcia wody w Rekinie w gminie Pruszcz Gdański. W analizowanym okresie **trwały prace przygotowawcze do realizacji części badawczej projektu**, które zostaną przeprowadzone w cyklu trzyletnim – w latach 2019–2021.

ryc. 16. Przedszkole nr 32 przy ul. Świętojańskiej; start kampanii „Miasto na detoksie” z okazji Światowego Dnia Wody; fot. Dominik Paszliński / gdansk.pl

- **Edukację ekologiczną w zakresie korzystania z wód i ich ochrony kontynuowano w programie „Bliżej źródeł”, który obejmował następujące działania:**
 - od maja do końca września na terenie zbiornika wody Kazimierz (Wyspa Sobieszewska) odbywały się **zajęcia edukacyjne (z przewodnikiem) nt. systemu dostaw wody** w Gdańsku (ponad 4 tys. uczestników);
 - 3 czerwca zorganizowano **IV Bieg do Źródeł** (1,5 tys. uczestników), któremu towarzyszył edukacyjny piknik rodzinny z zajęciami z przygotowywania środków czystości z naturalnych składników, będący elementem kampanii „Miasto na detoksie”;
 - w ramach kampanii **„Miasto na detoksie”** w marcu i czerwcu 2017 r. przeprowadzono warsztaty z przygotowywania ekologicznych środków czystości skierowane do dzieci z Przedszkola nr 32 przy ul. Świętojańskiej (Śródmieście) oraz Przedszkola nr 43 „Koniczynka” przy ul. mjr. Słabego 2 (Matarnia);

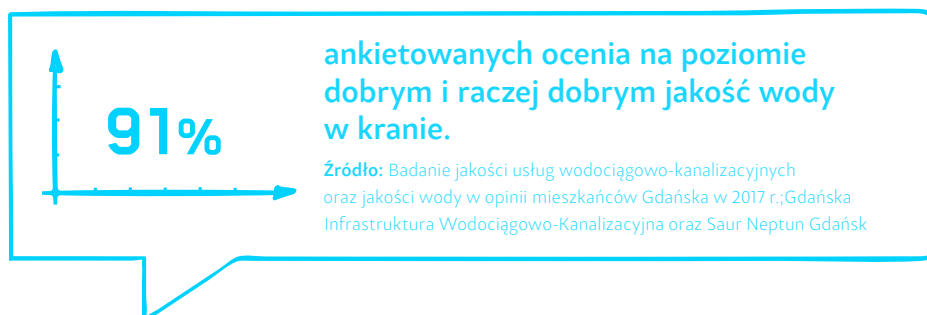
Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Edukacja

- aby uwrażliwić mieszkańców na problem ścieków, kontynuowano projekt **Otwarta Oczyszczalnia** (130 gości w 2017 r.), który ma uświadomić, jaki wpływ na jakość wód mają ścieki i że konieczne jest stałe podnoszenie jakości i efektywności procesu ich oczyszczania;
- zrealizowano czwartą edycję konkursu edukacyjnego **„Dlaczego sieci nie lubią śmieci”**, którego celem jest zaprezentowanie uczniom szkół podstawowych wpływu niewłaściwego postępowania z odpadami na zanieczyszczenie gleb, wody pitnej oraz gospodarki ściekowej (uczestnicy konkursu mieli za zadanie stworzyć piosenkę o niebezpiecznych chemikaliach, które szkodzą ludziom i środowisku);
- bieżącą komunikację z mieszkańcami prowadzono na platformie społecznościowej **„Blżej źródeł”**, której elementami są **blog** (72,5 tys. unikalnych użytkowników w 2017 r.) oraz profil na Facebooku (8,3 tys. polubień); ponadto cyklicznie zamieszczano materiały promocyjno-informacyjne na tematycznym kanale YouTube;
- prowadzono szereg mniejszych działań, jak obchody Światowego Dnia Wody, a w ramach kampanii „Miasto na detoksie” przygotowano dla mieszkańców aplikację umożliwiającą sprawdzenie własnego detoksytypu.

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Edukacja

- W ramach projektu edukacyjnego NonHazCity w lipcu ruszyła rekrutacja do pilotażowego przedsięwzięcia **kampanii „Miasto na detoksie”**. Wyłonieni w procesie rekrutacji uczestnicy projektu przez pół roku – od września 2017 r. do lutego 2018 r. – mieli podejmować bardziej przemyślane działania prowadzące do wyeliminowania (bądź przynajmniej ograniczenia) ilości substancji niebezpiecznych w ich gospodarstwach domowych. Do udziału w badaniu pilotażowym zakwalifikowano 9 gospodarstw domowych zamieszkałych przez 29 osób. W każdym miesiącu uczestnicy otrzymywali zadania dotyczące innej grupy produktów, w której mogą występować substancje niebezpieczne. W 2017 r. zadania dotyczyły środków czystości, kosmetyków i opakowań plastikowych. Wszystko odbywało się przy wsparciu ekspertów z Uniwersytetu Gdańskiego i naukowców z projektu Detoxed Home.
- Kontynuowano **międzynarodowy projekt IWAMA (Interactive WATER Management)**, którego celem jest poprawa efektywności funkcjonowania oczyszczalni ścieków w regionie Morza Bałtyckiego, w tym oczyszczalni ścieków Gdańsk-Wschód, przez zwiększenie kwalifikacji zawodowych operatorów oczyszczalni oraz wykonanie badań pilotażowych ukierunkowanych na zmniejszenie emisji substancji biogenych do środowiska.

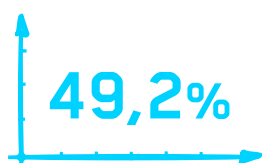

ryc. 17. Jeden ze zbiorników oczyszczalni ścieków Gdańsk-Wschód; fot. Grzegorz Mehring / gdansk.pl

Cel operacyjny VII.7. Przygotowanie wystarczającej liczby miejsc do pochówków na cmentarzach komunalnych.

- W celu rozbudowy istniejących cmentarzy na terenie Gdańska w 2017 r. **rozpoczęto pierwszy etap rozbudowy cmentarza Garnizonowego**, obejmujący rozbiórkę okolicznej zabudowy mieszkalnej o niskiej jakości, zlokalizowanej przy ul. Kolonia Jordana. **Kontynuowano procedurę** uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP) **umożliwiającego rozbudowę cmentarza Łostowickiego** o teren przyległy do nekropolii od ul. Armii Krajowej.

wszystkich pochówków na cmentarzach komunalnych w Gdańsku stanowiły pochówki urnowe; w 2007 r., kiedy to w gminie Gdańsk nie stosowano jeszcze preferencji cenowych, wskaźnik ten wynosił zaledwie 16,9%

Źródło: Gdański Zarząd Dróg i Zieleni

- Głównym działaniem promującym propagowanie pochówków urnowych ziemnych była **kontynuacja stosowania preferencyjnych stawek cenowych** w stosunku do pochówków tradycyjnych.

→ Istniejącą **infrastrukturę cmentarną poddano modernizacji i rozbudowie**. W 2017 r. wyremontowano łącznie 10 obudów śmietnikowych: 6 na cmentarzu Łostowickim, 2 na cmentarzu Srebrzysko oraz po jednej na cmentarzach Granizonowym i Oliwskim. Ponadto na terenie cmentarza Łostowickiego:

- utwardzono 1112 m² dróg ziemnych przy zastosowaniu kostki betonowej oraz tzw. płyt jumbo;
- wymieniono 300 m² starego ogrodzenia z siatki i postawiono nowe, z elementów betonowych;
- przeprowadzono remont systemu odpływu wód powierzchniowych między kwaterami grobowców nr 64 i 21 oraz nr 9 (zlokalizowanymi w północno-zachodniej części cmentarza);
- wymieniono sieć wodociągu letniego na odcinku 300 m.b. zasilającego punkty czerpalne wody;
- naprawiono ok. 20 m.b. sieci kanalizacji deszczowej odprowadzającej wody do zbiornika wód opadowych, która została zniszczona podczas ubiegłorocznej ulewy.

Na terenie cmentarza centralnego Srebrzysko wybudowano 50 m² schodów terenowych (rejon VIII i IX cmentarza) wraz z balustradami, a na cmentarzu Salvator Nowy (Chełm) utwardzono 788 m² dróg.

ryc. 18. Jedna z alej cmentarza Łostowickiego; fot. Dominik Paszliński / gdansk.pl

Cel operacyjny VII.8. Podniesienie efektywności eksploatacji infrastruktury liniowej oraz nieruchomości gminnych.

- **Kontynuowano proces przygotowania koncepcji biznesowej systemu zarządzania infrastrukturą liniową** we współpracy z dysponentami sieci, tj.: Gdańską Infrastrukturą Wodociągowo-Kanalizacyjną, Gdańskim Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej, spółką Energa oraz Gdańskim Zarządem Dróg i Zieleni w Gdańsku.
- W 2017 r. **rozpoczęto inwentaryzację nieruchomości gruntowych i budynków gminnych**. Stała i aktualna baza nieruchomości gminnych w powiązaniu z bazą infrastruktury liniowej i punktowej – jako produkty systemu – umożliwią podniesienie efektywności gospodarowania nieruchomościami na terenie Gdańska.

KOMENTARZ KOORDYNATORA PROGRAMU OPERACYJNEGO

W 2017 r. w obszarze infrastruktury kontynuowano działania umożliwiające zrównoważony rozwój, podnoszące efektywność wykorzystania posiadanych zasobów oraz zwiększające wykorzystanie potencjału współpracy z mieszkańcami. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, kontynuowaliśmy program „Jaśniejszy Gdańsk”, który doprowadzi do wybudowania oświetlenia na wszystkich zamieszkałych ulicach w mieście. Przygotowaliśmy wart prawie 100 mln zł kompleksowy program energomodernizacji budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej, ze szczególnym naciskiem na modernizację obiektów zabytkowych, co doprowadzi do redukcji zużycia energii o 38 TJ rocznie i zmniejszenia emisji pyłów do atmosfery o 197 t. Kontynuowano także proces partycypacji mieszkańców. Wiosną 2017 r. odbył się drugi z kolei panel obywatelski „Jak poprawić jakość powietrza w Gdańsku”, którego uczestnicy zdecydowanie opowiedzieli się za ograniczeniem, a docelowo wyeliminowaniem, stosowania węgla do celów grzewczych na terenie Gdańska. Rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej i podłączenie Matarni do sieci zasilanej z gdańskiej elektrociepłowni miały istotny wpływ na podniesienie jakości powietrza w dzielnicy i ograniczenie emisji pyłów do atmosfery.

Realizowane w 2017 r. programy „Lokal za złotówkę” i „Gdańskie otwarte pracownie” spotkały się z ciepłym przyjęciem ze strony potencjalnych beneficjentów. Wszystkie lokale oferowane w tych programach znalazły swoich najemców.

**„Konsekwentnie prowadzona
rozbudowa systemu zabezpie-
czeń przeciwpowodziowych
i kanalizacji burzowej”**

Konsekwentnie prowadzona rozbudowa systemu zabezpieczeń przeciwpowodziowych i kanalizacji burzowej pozwoliła na uniknięcie strat i zniszczeń, które mogły wystąpić w wyniku opadu deszczu w dniach 26–28 lipca 2017 r., kiedy to odnotowano łącznie do 140 mm opadu.

Na 2018 rok zaplanowano działania będące kontynuacją rozpoczętych już projektów, których celem jest dalsza poprawa warunków życia gdańszczanek i gdańszczan.

Joanna Tobolewicz

*główny specjalista ds. energetyki w Wydziale Gospodarki Komunalnej,
pełnomocnik Prezydenta Miasta Gdańska ds. energetyki*

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cel VII.1. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i emisji zanieczyszczeń do powietrza.	VII.1.a. Liczba komunalnych budynków użyteczności publicznej poddanych energomodernizacji <i>Suma w szt.; wskaźnik liczony narastająco od 2015 r.</i>	●	●	●	0	1	3
	VII.1.b. Liczba komunalnych budynków mieszkalnych poddanych energomodernizacji <i>Suma w szt.; wskaźnik liczony narastająco od 2015 r.</i>	●	●	●	0	5	9
	VII.1.c. Długość wybudowanej i zmodernizowanej miejskiej sieci ciepłowniczej <i>W ciągu roku; dane w km</i>	0,0	10,0	13,0	35,0	14,3	28,5
	VII.1.d. Odsetek obiektów użyteczności publicznej podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej	●	45%	45%	45%	45%	45%
	VII.1.e. Liczba palenisk opalanych paliwem stałym <i>Wskaźnik prezentuje całkowitą liczbę pieców i kotłów opalanych węglem, drewnem lub innym paliwem stałym; dotyczy budynków wyłącznie w zasobie GZNK</i>	●	●	●	●	6671	6398
	VII.1.f. Odsetek mieszkań podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej <i>Wg szacunków WgK na podstawie dostępnych danych</i>	●	●	●	●	60%	60%
	VII.1.g. Moc zainstalowanych źródeł fotowoltaicznych <i>Dane w kW; wskaźnik liczony narastająco od 2016 r.</i>	●	●	●	●	1790	●

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	VII.1.h. Odsetek oświetlonych ulic i ciągów pieszo-rowerowych	●	●	●	80,5%	82,6%	84,2%
Cel VII.2. Modernizacja i rozwój systemu utrzymania czystości i porządku.	VII.2.a. Odsetek punktów gromadzenia odpadów wykonanych na podstawie nowych wytycznych – o poprawionej estetyce <i>W stosunku do wszystkich nowych punktów gromadzenia odpadów w Gdańsku; wskaźnik liczony narastająco od 2016 r.</i>	●	●	●	●	1,4%	2,6%
	VII.2.b. Liczba punktów gromadzenia odpadów z możliwością selekcji <i>Selekcja na podstawie wytycznych określonych w „Regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie”</i>	●	●	●	30 737	32 070	32 070
	VII.2.c. Udział odpadów poddanych odzyskowi w ilości odpadów wytworzonych w ciągu roku <i>Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.</i> <i>Wskaźnik określa procentowy udział odpadów poddanych recyklingowi, przygotowaniu do ponownego użycia i odzysku innymi metodami w ilości wytworzonych w ciągu roku ww. frakcji odpadów komunalnych</i>	●	14,9%	17,6%	21,5%	28,0%	30,0%
Cel VII.3. Zwiększenie dostępności mieszkań we wszystkich segmentach rynku mieszkaniowego i podniesienie efektywności wykorzystania dostępnych lokali użytkowych.	VII.3.a. Zasób mieszkaniowy na 1 tys. mieszkańców	433,4	440,3	448,3	433,4	466,0	478,9
	VII.3.b. Liczba gospodarstw domowych oczekujących na mieszkanie w lokalu socjalnym <i>Gospodarstwa domowe wpisane na listę kolejkową</i>	1 702	1 690	1 757	1 830	1 944	1 608
	VII.3.c. Powierzchnia wyremontowanych lokali <i>Dane w m²; wskaźnik liczony narastająco od 2015 r.</i>	●	●	●	3 500	15 658	31 418

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cel VII.4. Zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i usprawnienie systemu odprowadzania wód opadowych.	VII.4.a. Liczba zbiorników retencyjnych	46	47	48	48	49	51
	VII.4.b. Udział długości dróg skanalizowanych w długości dróg utwardzonych <i>Wskaźnik prezentuje procentowy udział długości rurociągów kanalizacji deszczowej w stosunku do długości utwardzonych dróg (publicznych i wewnętrznych) w Gdańsku zarządzanych przez Gdański Zarząd Dróg i Zieleni. W 2018 r. nastąpiła korekta danych za lata 2014–2016</i>	●	●	85,2%	70,8%	74,6%	74,0%
Cel VII.5. Rozwój i dostosowanie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej do potrzeb użytkowników.	VII.5.a. Wybudowana i zmodernizowana sieć wodociągowa <i>Dane w km</i>	8,2	10,2	5,3	11,0	6,6	5,9
	VII.5.b. Wybudowana i zmodernizowana sieć kanalizacyjna <i>Dane w km</i>	3,8	5,9	4,2	11,3	21,3	2,7
	VII.5.c. Mieszkańcy korzystający z wodociągu	99,6%	99,6%	99,6%	99,6%	99,6%	99,6%
	VII.5.d. Mieszkańcy korzystający z kanalizacji sanitarnej	98,8%	98,8%	98,8%	99,3%	99,3%	99,3%
	VII.5.e. Obszar miasta wyposażony w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną <i>Dane w ha; wskaźnik przedstawia powierzchnię Gdańska obsługiwanej przez miejski system wodociągowo-kanalizacyjny</i>	●	●	●	16 303	16 458	16 458
	VII.5.f(1). Jakość świadczonych usług wodno-kanalizacyjnych w ocenie mieszkańców <i>Wskaźnik prezentuje udział osób oceniających „bardzo dobrze” i „raczej dobrze” jakość wody w kranie w badaniu opinii mieszkańców</i>	●	88%	●	89%	●	91%

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	VII.5.f(2). Jakość świadczonych usług wodno-kanalizacyjnych w ocenie mieszkańców <i>Wskaźnik prezentuje udział osób korzystających z infolinii 994 w Saur Neptun Gdańsk (SNG) i oceniających ją dobrze w badaniu jakości usług wodociągowo-kanalizacyjnych oraz jakości wody</i>	●	69%	●	84%	●	86%
Cel VII.6. Ochrona wód, w tym Zatoki Gdańskiej.	VII.6.a. Przekroczenia norm jakości wody <i>Wskaźnik obrazowany za pomocą liczby przekroczeń parametrów jakościowych na podstawie monitoringu jakości wody w systemie dystrybucji</i>	0,98%	0,72%	0,33%	0,19%	0,07%	0,32%
	VII.6.b. Przekroczenia norm jakości jakości oczyszczonych ścieków <i>Liczba odnotowanych przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów jakości ścieków oczyszczonych na wylocie z oczyszczalni Wschód określonych w pozwoleniu wodnoprawnym w stosunku do całkowitej liczby badań</i>	0,00%	0,16%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
	VII.6.c. VII.6.c. Przekroczenia jakości ścieków opadowych odprowadzanych do odbiorników <i>Udział liczby przekroczeń jakości ścieków opadowych ponad wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 8 lipca 2004 r. (Dz.U. Nr 168, poz. 1763) w stosunku do liczby badań jakości ścieków opadowych</i>	●	●	●	●	●	●
Cel VII.7. Przygotowanie wystarczającej liczby miejsc do pochówków na cmentarzach komunalnych	VII.7.a(1). Liczba wolnych miejsc grzebalnych na cmentarzach zlokalizowanych na terenie Gdańska <i>Pochówki tradycyjne i urnowe na cmentarzach zlokalizowanych na terenie Gdańska</i>	4176	3023	6338	8827	7810	6864
	VII.7.a(2). Liczba wolnych ziemnych miejsc grzebalnych służących do pochówków tradycyjnych na cmentarzach zlokalizowanych na terenie Gdańska <i>Niezbędne do zabezpieczenia potrzeb gminy w okresie najbliższych 5 lat; 1 – warunek jest spełniony, 0 – warunek nie jest spełniony</i>	0	0	0	1	1	0
	VII.7.b. Udział pochówków unowych w pochówkach ogółem	31,4%	33,5%	35,7%	38,2%	43,4%	49,2%

● brak danych lub zjawisko nie występowało

NOTATKI

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

NOTATKI

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

Zespół ds. Koordynacji i Ewaluacji

Programów Operacyjnych:

Katarzyna Drozd-Wiśniewska

Marcin Hrynkiewicz

Żaneta Kucharska

Michał Miguła

Robert Wójcik

Jacek Zabłotny

Bożena Żmijewska

Wydawca:

Urząd Miejski w Gdańsku

ul. Nowe Ogrody 8/12

80-803 Gdańsk

www.gdansk.pl/strategia

Gdańsk 2018

Dokument „Gdańsk Programy Operacyjne 2023” przyjęty został
Uchwałą nr XVII / 514 / 15 Rady Miasta Gdańska
z dnia 17 grudnia 2015 roku